

mgr Justyna Marcinkowska
Katolicki Uniwersytet Jana Pawła II
Instytut Pedagogiki
Katedra Pedagogiki Rodziny

Małżeństwo partnerskie a podział obowiązków w rodzinie – komunikat z badań

Małżeństwo partnerskie stanowi jeden z modeli małżeństwa w dzisiejszym świecie. Według badań CBOS-u „*O roli kobiet w rodzinie*” z 2013 roku 46% osób opowiada się za tym, aby małżeństwo opierało się na relacji partnerskiej, tj. relacji współuczestnictwa, współdecydowania, równego układu sił w rodzinie. W małżeństwie partnerskim zarówno mąż jak i żona podejmując pracę zawodową, jednocześnie angażują się w obowiązki domowe oraz opiekę i wychowanie dzieci. W dzisiejszych czasach można zauważyć, większe zaangażowanie mężczyzn w obowiązki domowe, w wychowanie dzieci, które niegdyś były przypisywane jedynie kobiecie. Głosi się idee równouprawnienia, która również wpływa na sferę życia małżeńskiego. Nasuwa się więc pytanie w jaki sposób jest rozumiane partnerstwo w małżeństwie?

Głównym problemem niniejszego artykułu jest odpowiedź na pytanie: *jaki powinien być podział obowiązków w małżeństwie partnerskim?*

Przedstawiony problem można uszczegółowić stawiając następujące pytania: *czym jest małżeństwo partnerskie? Jakie obowiązki małżeńskie wykonuje kobieta? Jakie obowiązki wykonuje mężczyźni? Które obowiązki małżonkowie realizują wspólnie?*

Pierwsza część artykułu składa się z rozważań teoretycznych na temat małżeństwa, przemian modelu małżeństwa na przestrzeni lat oraz małżeństwa partnerskiego. Natomiast w drugiej części został przedstawiony cześć wyników przeprowadzonych badań obrazujących podział obowiązków w rodzinie. Zostały one porównane z badaniami przeprowadzonymi przez CBOS. W końcowej części zostały przedstawione ogólne wnioski dotyczące niniejszej analizy.

1. Małżeństwo – ujęcie definicyjne

Małżeństwo można definiować na bardzo wiele sposobów, wynika to, jak określają Hanna Liberska oraz Mirosława Matuszewska (2001, s. 14) „z jego powszechności, a z drugiej strony – z jego wielowymiarowości oraz wieloaspektowości. (...) małżeństwo pociąga za sobą określone skutki psychiczne, prawne, ekonomiczne czy kulturowe”. Małżeństwo jest więzią świadomą i dobrowolną, stanowi wybór dwóch osób, które postanawiają założyć rodzinę.

Osoby wchodzące w związek małżeński zakładają, że relacja ta będzie trwała i nierozrwalna przez całe życie. Małżeństwo stanowi podstawę życia rodzinnego, od której zależy jakość życia wspólnoty, którą tworzą. Małżeństwo jest relacją niepowtarzalną. Małżonkowie są odpowiedzialni za siebie nawzajem oraz za dzieci, które zrodzą (Braun-Gałkowska, 1997, s. 33).

Maria Braun-Gałkowska (1980) nazywając małżeństwo relacją miłości pisze: „można z różnymi osobami wchodzić w rozmaite związki o celach szczegółowych, ale wspólnota o charakterze tak ogólnym, a jednocześnie tak głębokim i różnorodnym, nie jest możliwa jednocześnie z więcej niż jedną osobą. Taką relację nazywa się miłością” (tamże, s. 15-16). Tego rodzaju relacja może zaistnieć wyłącznie między dwoma osobami, co nadaje relacji wyjątkowości i niepowtarzalności. Autorka pisze: „miłość małżeńska, mimo że dzieje się wciąż między tymi samymi osobami, nie jest jednostajna, bo choć składa się z elementów zawsze w niej obecnych, jednak nabierających w różnych sytuacjach specjalnej wagi. Elementy te to: bliskość, wyłączność, współodczuwanie oraz wzajemne obdarzanie” (Braun-Gałkowska, 2008, s. 105). Miłość ta nie jest ciągle jednostajna, ale podlega ciągłemu rozwojowi. Małżonkowie cały czas powinni wzrastać w miłości, wciąż ją pogłębiać w nowych sytuacjach życiowych.

Więź małżeńska jest niepowtarzalna, szczególna, bardzo bliska i intymna. Dwie odrębne osoby odtąd stają się jednością. Marek Jeziorański (2012) pisze: „relacja małżeńska to nie tylko relacja typu „ja” – „ty”, ale również relacja typu „my”. W tym ujęciu akcentuje się nie tyle między-osobowy wymiar wspólnoty małżeńskiej ile jej wymiar społeczny. Zaimek „my” wskazuje z jednej strony na wielość podmiotów, a z drugiej – na to, że są one w jakiś sposób z sobą połączone” (tamże, s. 38). Osoby wchodzące w związek małżeński, muszą stworzyć wspólną

całość jaką jest nowa rodzina. Na całość tą składają się nie tylko mąż i żona, ale również dzieci, które zrodzą.

Małżonkowie, łącząc się ze sobą, tworzą szczególną wspólnotę osób (Liberska, Matuszewska, 2001, s. 15), stają się za siebie odpowiedzialni, wpływają na siebie nawzajem. Stają się jednością. Wkraczają na wspólną drogę życia, co niesie za sobą wiele konsekwencji. Ich więź jest wynikiem świadomej decyzji. Sposób w jaki małżeństwo funkcjonuje, jak się realizuje jest wypadkową decyzji podejmowanych każdego dnia. W decyzjach tych powinna być brana pod uwagę już nie tylko jedna osoba, lecz obydwójce współmałżonków, którzy są za siebie odpowiedzialni. Wybór dobra dla drugiej osoby, nie jest elementem samopoświęcenia, lecz sposobem zadbania o dobro współmałżonka. Małżonkowie od momentu założenia rodziny podporządkowują swoją codzienność nadrzędnemu celowi jakim jest wspólne życie (Braun-Gałkowska, 1980, s. 15).

2. Przemiany życia małżeńsko-rodzinnego

Na przestrzeni wieków model małżeństwa w sposób znaczący uległ zmianie. W modelu tradycyjnym, jeszcze przed uprzemysłowieniem produkcji, dom był miejscem pracy i zamieszkania, co wiązało się z połączeniem ról rodzinnych i zawodowych oraz z silnym powiązaniem ekonomicznym członków rodziny. Sprzyjało to tworzeniu się rodzin wielopokoleniowych, których członkowie rodziny byli oddani wspólnej pracy, co wpływało na ich silnie ze sobą związane ekonomiczne i materialne. W takiej wspólnocie liczyło się przede wszystkim dobro rodziny, a nie dobro jednostki. Głową rodziny był ojciec, który odpowiadał za wszystkich członków i sprawował w rodzinie władzę (Tyszka, 2003, s. 27). Obowiązywał wówczas wyraźny podział na role kobiece i męskie. Nie było równości płci, mężczyźni sprawowali władzę nad kobietami (Neugebauer, 1986, s. 4-5). Jednak wraz z rozwojem przemysłu oraz z procesami urbanizacji, industrializacji, a także rozwojem form usługowych, zmianie uległ także model życia rodzinnego. Ludzie zaczęli, przenosić się do miast, gdzie pracowali poza miejscem swojego zamieszkania, w zakładach przemysłowych. Zaczęli zakładać rodziny małe – nuklearne, składające się z małżonków oraz dzieci. Więzi rodzinne zaczęły się opierać na stosunkach emocjonalnych i osobistych, a nie ekonomicznych. Powodem zawarcia małżeństwa stała się miłość, a nie korzyści materialne. Władza w rodzinie przestała opierać się na ojcu, a zaczęła rozkładać się pomiędzy małżonkami. Kobiety

zaczęły pracować poza domem, co sprawiło ich uniezależnienie od mężczyzn oraz rozmyło dawny podział obowiązków na typowo kobiece i typowo męskie. W taki sposób zaczął kształtować się współczesny model rodziny (Izdebska, 2015, s. 127-129, Tyszką 2003, s.27, 141-145).

We współczesnym modelu rodziny małżeństwo jest oparte na relacji partnerskiej, nie ma tutaj osoby, która jest ważniejsza, lecz władza w rodzinie rozkłada się równomiernie (Kwak, 2014, s. 22-23). W Słowniku Języka Polskiego słowo *partner* oznacza „współuczestnika gry, rozmowy, zabawy lub jakiegoś przedsięwzięcia” (2007, s. 621). Z kolei według Wincentego Okonia (1998) partnerstwo to „rodzaj stosunków pomiędzy jednostkami lub grupami polegający na wspólnocie celów i działań, oparty na zasadach równości, lojalności, wzajemnej odpowiedzialności i pomocy. Partnerstwo przejawia się w samorządnej chęci działania z inną osobą lub grupą, bez uciekania się do nakazów i zarządzeń” (tamże, s. 283).

Kobieta i mężczyzna wchodząc w związek małżeński chcą budować wspólnie rodzinę, co oznacza wzajemne zaangażowanie we wszystkie płaszczyzny życia rodzinnego. Nie występuje tu sztywny podział na obowiązki męskie bądź kobiece, lecz obydwójce angażują się w obowiązki domowe i zawodowe. Małżonkowie są sobie równi. Nikt nie stoi wyżej. Obydwójce są odpowiedzialni za rodziną, którą założyli.

Partnerstwo opiera się na wspólnocie celu i jest rozumiane jako współdziałanie na rzecz wspólnego dobra jakim jest rodzina. Nie ma tutaj podmiotów nadrzędnych czy podrzędnych. Mąż i żona – jako równe sobie podmioty są współodpowiedzialni za rodzinę. Razem decydują o jej sposobie funkcjonowania. Małżeństwo partnerskie opiera się na zasadzie egalitaryzmu. Jak dodaje Piotr Zajączkowski (2014) „częsty kontakt partnerów ze sobą i współpraca w osiąganiu wspólnych celów, pozwalają wzrastać więzi emocjonalnej i zaspokajać potrzebę wzajemnego zrozumienia oraz akceptacji. Współdziałanie rodzi silniejszą chęć do komunikowania się małżonków ze sobą oraz budowania atmosfery bliskości. Wspólne życie nie sprowadza się do mieszkania pod jednym dachem, ale zasadza się na wzajemnej pomocy wyrażanej we wspieraniu współmałżonka w wychowywaniu dzieci, w pracy zawodowej oraz we wszelkich pracach domowych (tamże, s. 124-125). Partnerzy współpracują na rzecz małżeństwa i rodziny.

Oczekiwania małżonków wobec małżeństwa są zatem dużo większe niż dawniej, ponieważ głównym czynnikiem warunkującym zawarcie małżeństwa jest

miłość, a nie status ekonomiczny i społeczny współmałżonka (Czekajewska, 2014, s. 17-28). Jak określa Filip Schmidt „odpowiedzialność za powodzenie tego projektu [małżeństwa] spada nie na rodzinę, lecz na osoby tworzące parę” (Schmidt, 2015, s. 98-99). To osoby są odpowiedzialne za siebie nawzajem, za rodzinę którą zaczynają tworzyć w dniu ślubu.

W sytuacji, gdy ze względu na więź miłości, osoby decydują się na wejście w związek małżeński, oczekiwania co do małżeństwa znacznie wzrastają. Od życia małżeńskiego oczekuje się szczęścia i spełnienia (Czekajewska, 2014, s. 20-28). Tworzenie małżeństwa partnerskiego nie jest prostsze. Wzajemne oczekiwania, wciąż zmieniające się potrzeby wymagają nieustannego dbania o relację, komunikowania się, wzajemnej troski i dobrego słuchania siebie nawzajem.

Partnerstwo może być traktowane jako wykonywanie wszystkiego „po równo”, bądź jako współtworzenie małżeństwa, poprzez wnoszenie swoich zdolności i umiejętności, wzajemny szacunek, podążanie w jednym kierunku oraz podporządkowanie się wspólnemu celowi którym, jest dobro rodziny. J. Ostrouch-Kamińska (2011): opisuje model partnerstwa w następujący sposób: „gdy jedno z małżonków jest kierowcą, drugie – z racji podobnych doświadczeń i posiadanej wiedzy – dobrze rozumie wszystkie manewry przez nią/niego wykonane. Ufa jej/jemu, w jej/jego kompetencje. (...) Partnerzy wspólnie decydują o celu jazdy, o drodze, którą wybrać do jego osiągnięcia, dzieląc się swoimi wcześniejszymi doświadczeniami z podróży. Wspólnie (lub na podstawie wspólnej decyzji) dbają też o utrzymanie samochodu. (...) Dziecko jest ważnym pasażerem, o którego potrzeby i komfort podróży troszczą się rodzice. (...) Czasami przesiadają się do oddzielnych samochodów, którymi podążają do indywidualnych celów. Zawsze jednak wracają do wspólnego garażu” (tamże, s. 232). Można zauważyć tu również, że małżonkowie rozwijają się razem jako wspólnota, ale każdy dba też o swój rozwój osobisty, jednak ostatecznie wszystko ma sprzyjać dobru jakim jest rodzina.

3. Opis badań

W niniejszym artykule zaprezentowano wybrane wyniki badań przeprowadzonych w ramach pracy magisterskiej, których celem było między innymi, uzyskanie odpowiedzi na pytanie: *kto w małżeństwie powinien przede wszystkim wykonywać podane zajęcia?* Badanie zostało przeprowadzone w 2014 roku. Analizując te badania porównano część otrzymanych wyników z badaniami

przeprowadzonymi przez CBOS w 2013 roku, na temat: *O roli kobiety w rodzinie* (CBOS, 2013). (Tabela 1, Tabela 2).

Tabela 1. Badania CBOS ryc. 1.

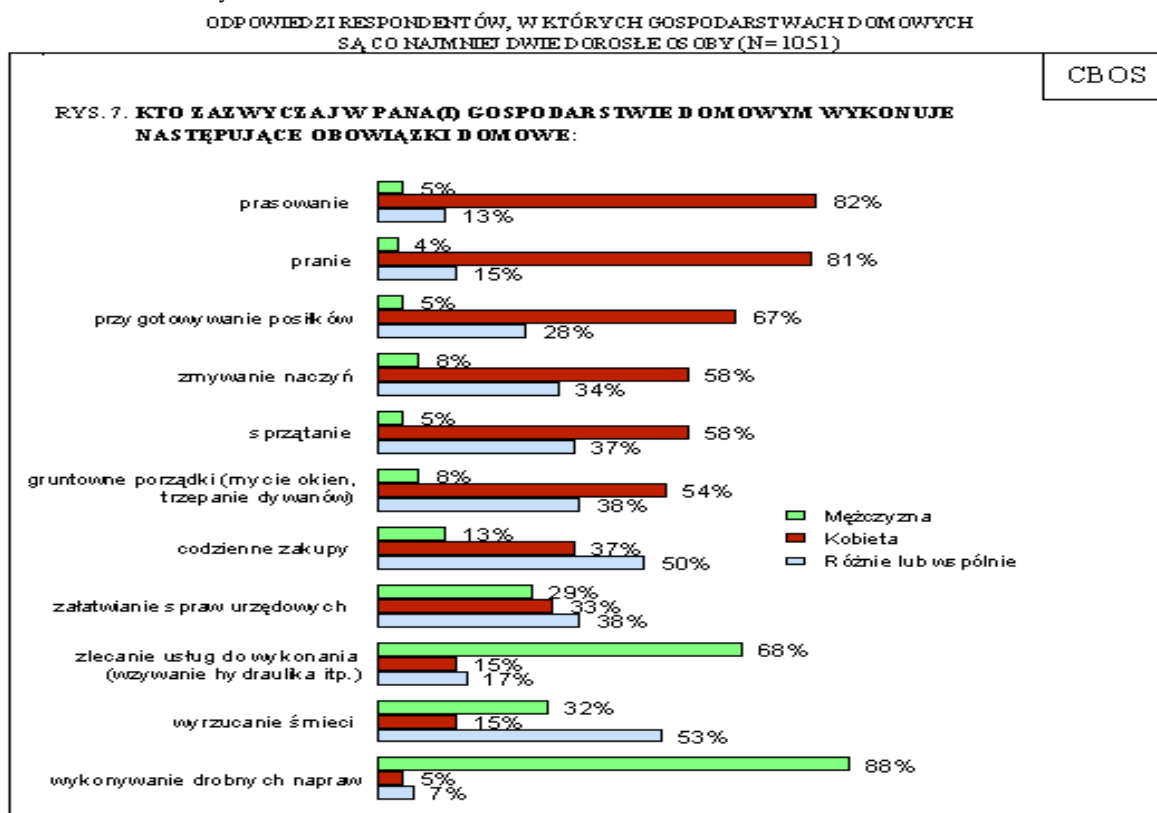
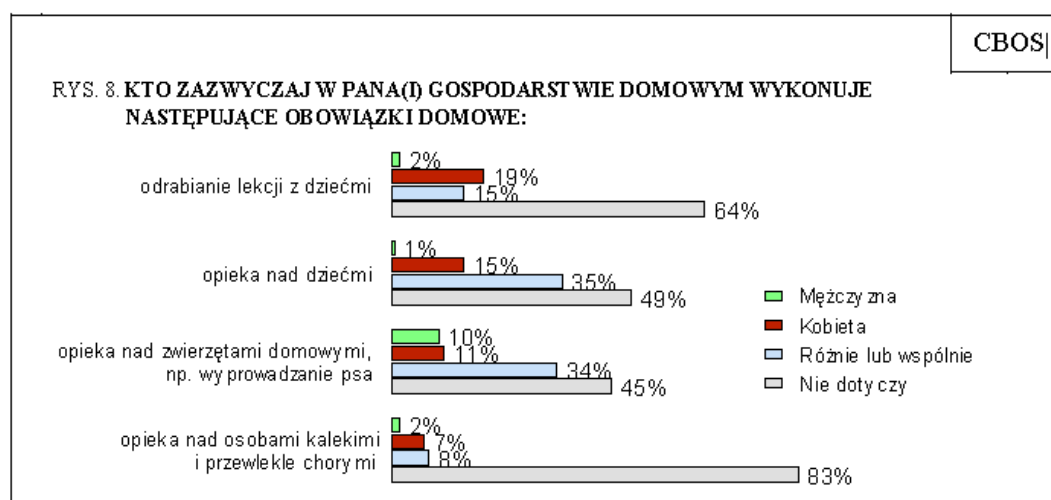

Tabela 2. Badania CBOSu ryc. 2

Jednym z wykorzystanych narzędzi badawczych była autorska ankieta, która została skonstruowana wraz z Honoratą Pawelec, która podjęła badania dotyczące partnerstwa w relacji małżeńskiej w opinii osób o różnej integracji małżeństwa.

Skonstruowane narzędzie badawcze miało odpowiedzieć między innymi na następujące problemy: czy według badanych osób małżeństwo powinno opierać się na relacji partnerskiej oraz czym jest małżeństwo partnerskie?

Grupa badawcza liczyła 103 osoby będące w związku małżeńskim, w tym 72 kobiety i 31 mężczyzn w wieku od 21 do 35 lat (Tabela 3 oraz Tabela 4).

Część kwestionariuszy ankiet została rozdana w wersji papierowej, część w wersji elektronicznej.

Tabela 3. Płeć osób badanych

Płeć	N	%
Kobieta	72	69,9 %
Mężczyzna	31	30,1%
razem	103	100 %

Tabela 4. Wiek badanych osób

Wiek	N	%
od 21 do 24	19	18,4%
od 25 do 28	51	49,5%
od 29 do 35	33	32,0%
razem	103	100%

Dla potrzeb tego artykułu przytoczono analizę wybranych wyników badań. Pierwsze pytanie brzmiało: *czy małżeństwo powinno opierać się na relacji partnerskiej?* Uzyskano następujące odpowiedzi: 94,2% osób opowiada się za tym, aby małżeństwo opierało się na relacji partnerskiej, 1,9% uważa że nie powinno ono opierać się na relacji partnerskiej natomiast 3,9% nie ma zdania.

W badaniach podjęto problem dotyczący tego: *Kto w małżeństwie powinien przede wszystkim wykonywać podane obowiązki?*

Jednym z obszarów, które dotyczą obowiązków rodzinnych są zajęcia związane z robieniem zakupów, przygotowaniem posiłków, organizowaniem przyjęć czy pieczeniem ciast. Poszczególne wyniki przedstawione zostały w Tabeli 5.

Tabela 5. Kto w małżeństwie powinien przede wszystkim wykonywać zajęcia związane z robieniem zakupów, przygotowywaniem posiłków

	Codzienne zakupy		Większe zakupy okresowe		Przygotowywane posiłki		Przygotowywane przyjęcia świąteczne		Pieczenie ciast	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kobieta	18	17,5	3	2,9	29	28,2	22	21,4	69	67,0
Mężczyzna	5	4,9	4	3,9	1	1,0	1	1,0	3	2,9
Wspólnie	70	68,0	95	92,2	71	68,9	79	76,7	30	29,1
Indywidualnie	10	9,7	1	1,0	2	1,9	1	1,0	1	1,0

W przypadku codziennych zakupów warto zauważyć, że większość (68%) badanych opowiada się za tym, aby małżonkowie wspólnie robili codzienne zakupy. Natomiast w przypadku codziennych zakupów – 17,5% respondentów wybrało kobietę jako osobę odpowiedzialną, a 4,9% mężczyznę. Pozostałe 9,7% osób uważa, że zarówno mąż jak i żona powinni indywidualnie robić codzienne zakupy (Tabela 5)

Dla porównania - według badań CBOS-u - w 50% przypadków to kobieta zajmuje się robieniem codziennych zakupów (Tabela 1). Można zatem zauważyć, pewną tendencję do przypisywania tego obowiązku kobiecie.

Z kolei w drugim obszarze widać, że znacząca część osób (92,2%) uważa, że małżonkowie powinni wspólnie wykonywać większe zakupy okresowe. Tutaj jedynie 2,9% osób przypisało ten obowiązek kobiecie, a 3,9% mężczyźnie (Tabela 5.).

Można zatem zauważyć, że według respondentów małżonkowie powinni wspólnie angażować się w sprawy związane z zakupami, czy to mniejszymi – codziennymi, czy też większymi – okresowymi.

W trzecim obszarze, jakim jest przygotowanie posiłków z jednej strony można zauważyć, że duża część ankietowanych (68,9%) sądzi, że zarówno kobieta jak i mężczyzna powinni angażować się w przygotowywanie codziennych posiłków. W tym przypadku można spostrzec, że jedna trzecia osób badanych (28,2%) przypisała go kobiecie, natomiast zaledwie 1% mężczyźnie (Tabela 5). Warto również zauważyć, że według badań CBOS-u w przypadku 67% badanych to kobieta zajmuje się w domu przygotowywaniem posiłków (Tabela 1).

W tym obszarze warto również zwrócić uwagę na to, że jedynie 1,9% osób uważa, że małżonkowie powinny przygotowywać posiłki indywidualnie. Widać tu

zatem pewną jedność, jaka cechuje małżeństwo, które nie jest życiem obok siebie, lecz wspólnym (Tabela 5).

W czwartym obszarze, jakim jest przygotowywanie świątecznych przyjęć, podobnie jak w poprzednim obszarze, z jednej strony można zauważyć, że większość ankietowanych (76,7%) uważa, że zarówno mąż jak i żona powinni włączyć się w przygotowywanie wspólnego świętowania, z drugiej zaś strony, można zauważyć, że kobiecie przypisuje się przygotowywanie świątecznych przyjęć, ponieważ 21,4% osób uważa, że żona powinna się tym zająć, a jedynie 1% mężczyzna (Tabela 5).

Z kolei w ostatnim obszarze związanym z obowiązkami dotyczącymi żywienia tj. pieczenie ciast, widać, że większość osób (67%) uważa, że jest to obowiązek kobiety. Jedynie 2,9% przypisuje go mężczyźnie. Natomiast 29,1% czyli prawie jedna trzecia ankietowanych uważa, że pieczeniem ciast powinni się zajmować zarówno mąż, jak i żona. Można tutaj dostrzec pewną zmianę kulturową, jaka nastąpiła na przestrzeni wieków. Mąż włącza się w obowiązki domowe, które wcześniej były przypisywane jedynie kobiecie, na przykład związane z przygotowywaniem posiłków, pieczeniem ciast (Tabela 5).

Kolejnym obszarem, dotyczącym różnorodnych obowiązków domowych, są czynności związane z porządkami. Wyniki dotyczące tego obszaru zaprezentowano w Tabelach 6 oraz 7.

Tabela 6. to w małżeństwie powinien przede wszystkim wykonywać zajęcia związane z porządkami?

	Codzienne porządki		Tygodniowe porządki		Odkurzenie dywanów		Wyrzucanie śmieci		Trzepanie dywanów	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kobieta	33	32,0	17	16,5	7	6,8	2	1,9	4	3,9
Mężczyzna	3	2,9	2	1,9	37	35,9	56	54,5	83	80,6
Wspólnie	61	59,2	84	81,6	57	55,3	44	42,7	16	15,5
Indywidualnie	6	5,8	0	0,0	2	1,9	1	1,0	0	0,0

Tabela 7. to w małżeństwie powinien przede wszystkim wykonywać zajęcia związane z porządkami?

	Mycie okien		Podlewanie kwiatów		Pranie		Prasowanie	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Kobieta	47	45,6	67	65,0	54	52,4	51	49,5
Mężczyzna	10	9,7	4	3,9	1	1,0	7	6,8
Wspólnie	44	42,7	29	28,2	42	40,8	38	36,9
Indywidualnie	2	1,9	3	2,9	6	5,8	7	6,8

Analizując Tabelę 6. można zauważyć, że znajdują się w niej obowiązki przypisywane w głównej mierze mężczyźnie oraz te obowiązki, które według badanych należą do obydwójga małżonków. Z kolei w Tabeli 7. znajdują się obowiązki przypisywane w głównej mierze kobiecie.

Do obowiązków przypisywanych głównie mężczyźnie można zaliczyć m. in. trzepanie dywanów (80,6%) czy wyrzucanie śmieci (54,5%). Również odkurzanie dywanów jest bardziej przypisywane mężczyźnie (35,9%), niż kobiecie (6,8%). W tym obszarze jednak przeważa odpowiedź, że małżonkowie wspólnie (55,3%) powinni wykonywać te obowiązki (Tabela 6.). Również według wyników badań CBOsu wyrzucaniem śmieci, w 32% przypadków zajmują się mężczyźni, a 88% mężczyzn zajmuje się wykonywaniem drobnych napraw (Tabela 1). Można zauważyć, że są to obowiązki, które wymagają użycia dużej siły.

Z kolei do obowiązków bardziej kobiecych badani zaliczyli mycie okien (45,6%), podlewanie kwiatów (65%), pranie (52,4%) oraz prasowanie (49,5%). Jednak warto zwrócić uwagę, że obowiązki te są również przypisywane obydwu małżonkom, z czego wynika, że według osób ankietowanych również mężczyzna powinien włączać się w obowiązki związane ze sprzątnięciem. Nie tylko w wymagające większej siły fizycznej, ale również w te bardziej codzienne, przypisywane niegdyś głównie kobietom (Tabela 7). Porównując powyższe wyniki z wynikami badań CBOsu prasowanie w 82%, pranie w 81%, mycie okien w 54% jest przypisywane kobiecie. Można zatem zauważyć pewną tendencję do określania tych obowiązków jako bardziej kobiece niż męskie (Tabela 1)

Do obowiązków domowych, które w sposób wyraźny przypisywane są zarówno kobietom jak i mężczyznom zaliczyć można cotygodniowe porządki w domu (81,6%) oraz codzienne dbanie o czystość mieszkania (59,2%). Choć w drugim

przypadku można zauważyć, że jedna trzecia badanych uznała je za obowiązek kobiety (32%) (Tabela 6).

Można zatem zauważyć, że w powyższym obszarze z jednej strony występuje pewien podział obowiązków na role bardziej kobiece – takie jak podlewanie kwiatów, pranie czy prasowanie oraz bardziej męskie – takie jak trzepanie dywanów, wyrzucanie śmieci, odkurzanie dywanów. Jednak wyraźnie widać wspólne zaangażowanie małżonków w prace domowe.

Kolejnym obszarem obowiązków domowych, jaki wyodrębniono w przeprowadzonych badaniach, były obowiązki związane z finansami. Wyniki dotyczące tego obszaru zaprezentowano w Tabeli 8.

Tabela 8. Kto w małżeństwie powinien przede wszystkim wykonywać zajęcia związane z finansami?

	Utrzymanie rodziny		Praca zarobkowa		Opłaty		Zarządzanie pieniędzmi	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Kobieta	5	4,9	4	3,9	8	7,8	7	6,8
Mężczyzna	17	16,5	13	12,6	13	12,6	12	11,7
Wspólnie	80	77,7	84	81,6	82	79,6	83	80,6
Indywidualnie	1	1,0	2	1,9	0	0,0	1	1,0

Z Tabeli 8 w sposób wyraźny wynika, że według osób badanych małżonkowie powinni wspólnie zajmować się sprawami związanymi z finansami, tj. utrzymywaniem rodziny (77,7%), pracą zarobkową (81,6%), opłatami (7,9%) oraz zarządzaniem pieniędzmi (80,6%). Jest to ściśle powiązane ze współczesnym modelem rodziny, gdzie zarówno mąż jak i żona pracują zawodowo, są odpowiedzialni za utrzymanie rodziny, zarządzanie pieniędzmi. Gdzie obydwoje podejmują wspólnie decyzje związane z budżetem (Tabela 8)

Kolejnym obszarem obowiązków jaki wyodrębniono jest szeroko rozumiana opieka nad dziećmi. Wyniki dotyczące tych obowiązków zaprezentowane zostały w Tabeli 9.

Tabela 9. Kto w małżeństwie powinien przede wszystkim wykonywać zajęcia związane z opieką i wychowaniem dzieci?

	Opieka nad dziećmi		Wychowanie dzieci		Odrabianie lekcji		Kontakt ze szkołą	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Kobieta	9	8,7	3	2,9	8	7,8	8	7,8
Mężczyzna	1	1,0	1	1,0	1	1,0	4	3,9
Wspólnie	89	86,4	99	96,1	91	88,3	89	86,4
Indywidualnie	4	3,9	0	0,0	3	2,9	2	1,9

Analizując wyniki w Tabeli 9. można zauważyć, że również w tym przypadku respondenci nie mieli problemu z określeniem, kto powinien zajmować się opieką i wychowaniem dzieci. Według badanych zarówno kobieta jak i mężczyzna powinni wspólnie zajmować się opieką nad dziećmi (86,4%), wychowaniem dzieci (96,1%), odrabianiem lekcji (88,3%), czy kontaktami ze szkołą (86,4%) (Tabela 9). Podobnie w przypadku badań CBOsu większość badanych (35%) opowiedziała się za tym, że obydwójce małżonków zajmuje się opieką nad dziećmi, z kolei w przypadku odrabiania lekcji w 19% to kobieta zajmuje się pomocą dziecku, a w 15% przypadków obydwójce małżonkowie (Tabela 2).

Również w tym przypadku, można zauważyć zgodność wyników ze współczesnym modelem rodziny, w którym ojciec włącza się w opiekę nad dziećmi. Już nie tylko kobieta zajmuje się pielęgnacją dzieci, ale również mężczyzna. Nie tylko kobieta ma możliwość wzięcia urlopu macierzyńskiego, ale również mężczyzna ma możliwość wzięcia urlopu ojcowskiego.

Podsumowanie

W świetle wyników badań można wstępnie sformułować kilka wniosków. Po pierwsze można zauważyć, że większość badanych, chce aby ich małżeństwo opierało się na relacji partnerskiej. Po drugie, można zauważyć, że małżonkowie wspólnie dzielą obowiązki domowe związane z żywieniem rodziny czy też porządkami domowymi. Według badanych osób zarówno mąż i żona powinni wspólnie zajmować się zakupami, przygotowywaniem posiłków codziennych i świątecznych, codziennym oraz tygodniowym sprzątniem. Jednak w tych obszarach można zauważyć, że pewne zajęcia są postrzegane, jako bardziej kobiece,

np. pieczenie ciast, codzienne porządki, podlewanie kwiatów, pranie czy prasowanie oraz typowo męskie, takie jak: odkurzanie, trzepanie dywanów czy wyrzucanie śmieci.

Po trzecie według badanych, małżonkowie powinni wspólnie zajmować się sprawami związanymi z finansowym utrzymaniem rodziny. Zarówno mąż jak i żona powinni zajmować się pracą zarobkową, opłatami czy też zarządzaniem pieniędzmi, decydowaniem o finansach rodziny.

Po czwarte w sposób zdecydowany ankietowani opowiadają się za tym, że małżonkowie wspólnie powinni dbać o opiekę i wychowanie dzieci. Włączać się wspólnie w czynności pielęgnacyjne, w sprawy związane ze szkołą czy wychowaniem.

Na podstawie uzyskanych wyników badań można wnioskować, że małżonkowie chcą wspólnie dbać o życie rodzinne. Włączają się razem w obowiązki domowe, utrzymanie rodziny oraz wspólnie wychowują dzieci.

Bibliografia:

- Braun-Gałkowska M., (1980), *Miłość aktywna. Psychiczne uwarunkowania powodzenia w małżeństwie*, Warszawa: Instytut Wydawniczy Pax.
- Braun-Gałkowska M., (1997), *Psychologia domowa*, Olsztyn: Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne.
- Braun-Gałkowska M., (2008), *Psychologia domowa*, Lublin: Wydawnictwo KUL.
- Centrum Badania Opinii Społecznej (2013), *Komunikat badań o roli kobiet w rodzinie BS/30/2013*, Warszawa.
- Czekajewska J., (2014), *Przemiany życia rodzinnego. Studium etyczne*, Toruń: Wydawnictwo.
- Izdebska J., (2015), *Dziecko – dzieciństwo – rodzina – wychowanie rodzinne. Kategorie pedagogiki rodziny w perspektywie personalistycznej*, Białystok: Wydawnictwo NWSP.
- Jeziorański M., (2012), *Osobowy i wspólnotowy wymiar rozwoju małżonków w nauczaniu Jana Pawła II*, (w:) M. Jeziorański, D. Opozda, A. Rynio (red.), *Rodzina przestrzenią rozwoju osoby. Perspektywa pedagogiczna*, Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
- Kwak A., (2014), *Refleksje nad współczesną rodziną – kontrowersje, pytania, wartości*, (w:) A. Jabłoński, M. Szyszka, D. Gizicka (red.), *Współczesna rodzina polska. Przemiany, zagrożenia i wyzwania*, Lublin: Wydawnictwo KUL.

- Liberska H., Matuszewska M., (2001), Wybrane psychologiczno-społeczne mechanizmy funkcjonowania małżeństwa, (w:) H. Liberska, M. Matuszewska (red.), *Małżeństwo: męskość, kobiecość, miłość, konflikt*, Poznań: Wydawnictwo Fundacji Humaniora.
- Ostrouch-Kamińska J., (2011), *Rodzina partnerska jako relacja współzależnych podmiotów. Studium socjo-pedagogiczne narracji rodziców przeciążonych rolami*, Kraków: Wydawnictwo Impuls.
- Partner*, W: *Słownik języka polskiego* (2007), Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007.
- Partnerstwo u młodzieży i dorosłych*, (w:) *Nowy Słownik Pedagogiczny* (1998), W. Okoń (red.), Warszawa: Wydawnictwo Żak.
- Schmidt F., (2015), *Para, mieszkanie małżeństwo. Dynamika związków intymnych na tle przemian historycznych i współczesnych dyskusji o procesach indywidualizacji*, Warszawa-Toruń, Wydawnictwo Naukowe UMK.
- Tyszka Z., (2003), *Rodzina we współczesnym świecie*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Zajączkowski P., (2014), *Postawy wobec prokreacji a więź małżeńska. Studium empiryczne z Duszpasterstwa Rodzin na podstawie badań małżonków w parafii Braci Mniejszych Kapucynów w Lublinie*, Biała Podlaska: Wydawnictwo PSW JPPII.